

१% मुद्रांक शुल्क अधिभारामुळे जमा होणाऱ्या रकमा
संबंधित महानगरपालिकांना वितरीत करण्याबाबत.
सन २०२३-२४ मधील पहिला हप्ता..
रु. ४२०,००,००,०००/-

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक :- मुद्रांक-०४२३/प्र.क्र.५४/नवि-३२,
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२
दिनांक: ०५ सप्टेंबर, २०२३.

संदर्भ :-

- (१) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/ अर्थ-३, दि. ०४ एप्रिल, २०२२.
- (२) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/ अर्थ-३, दि. १६ मार्च, २०२३.
- (३) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्र. ओटीएस-२०२०/प्र.क्र.८६/ पापु-०४, दि. २३ मार्च, २०२२.
- (४) शासन निर्णय, नगरविकास विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.६१/ नवि-०४, दि. २४ जुलै, २०२३.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम (१९४९ चा ५९) याच्या कलम १४९ अ मध्ये सुधारणा करण्यात आली असून यामध्ये महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम (१९५८ चा ६०), याअन्वये स्थावर मालमत्तेची अनुक्रमे विक्री, देणगी व फलोपभोग गहाण यासंबंधी संलेखांवर बसवावयाच्या मुद्रांक शुल्कात, जर असा कोणताही संलेख हा, शहरात स्थित असलेल्या स्थावर मालमत्तेच्या संबंधातील असेल तेव्हा, विक्री किंवा देणगीसंबंधीच्या संलेखाच्या बाबतीत, अशा स्थित असलेल्या मालमत्तेच्या मूल्यावर, आणि फलोपभोग गहाणासंबंधीच्या बाबतीत, संलेखात मांडण्यात आलेल्या त्या संलेखाद्वारे प्रतिभूत केलेल्या रकमेवर, एक टक्का या दराने अधिभार आकारण्यात येतो. या अनुषंगाने सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात राज्यातील २६ महानगरपालिकांना देय असलेली १% मुद्रांक शुल्क अधिभारामुळे जमा होणाऱ्या रकमेपैकी, रु. ४२०,००,००,०००/- कोटी रकमेचा पहिला हप्ता संबंधित महानगरपालिकांना वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

तथापि, संभाजीनगर, नागपूर व वसई विरार या ०३ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी त्यांच्या पाणी पुरवठा प्रकल्पांकरिता महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांच्यामार्फत आयुर्विमा महामंडळाकडून घेतलेले कर्जाची परतफेड न केल्याने त्याची वसूली रक्कम रु. ३१,४२,००,०००/- कोटी नगर विकास विभागाकडून देय असलेल्या अनुदानातून वसूल करण्यास पाणी पुरवठा विभागाने त्यांच्या दिनांक २३ मार्च, २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता दिली आहे. त्यानुषंगाने संदर्भ क्रमांक ४ नुसार सदर कर्जाची एक रकमी परतफेड करण्यात आली असून रुपये रु. ३१,४२,००,०००/- इतकी रक्कम महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणास वितरीत करण्यास नगरविकास विभागाच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली होती.

शासन निर्णय :-

आयुर्विमा महामंडळाकडून उभारलेल्या कर्जाची परतफेड करण्याची जबाबदारी संबंधित महानगरपालिकांची होती. या प्रकरणी कर्जाची परतफेडीसाठी उपलब्ध केली जाणारी ०३

महानगरपालिकांची एकुण रक्कम रुपये रु. ३१,४२,००,०००/- या संपूर्ण रकमेची वसुली वर्ष २०२२-२३ पासून पुढील १० वर्षांत समान हप्त्यांमध्ये रु.३,१४,२०,०००/- प्रतिवर्ष याप्रमाणे दरवर्षी वळती करून जमा लेखाशिर्षात जमा करण्यास तसेच उर्वरीत महानगरपालिकांची अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर उपलब्ध रकमेनुसार एकुण रक्कम रु ४१६,८५,८०,०००/- (अक्षरी रूपये चारशे सोळा कोटी पंच्याऐंशी लक्ष ऐंशी हजार मात्र) खालीलप्रमाणे वितरीत करण्यास शासन मान्यता देत आहे:-

सन २०२३-२४ करीता २६ महानगरपालिकांना १% मुद्रांक

शुल्कापोटी वितरीत करावयाचे अनुदान

अ.क्र.	महानगरपालिकेचे नाव	सन २०२३-२४ करीता एकुण देय रक्कम	प्रति वर्ष करावयाची वसूली	वसूली नंतर प्रत्यक्ष देय रक्कम
१	नागपूर	१९३०४१३९७	१९१२३२००	१७३९१८१९७
२	चंद्रपूर	८०४६५५४	०	८०४६५५४
३	अमरावती	४३४८२१८२	०	४३४८२१८२
४	अकोला	२७७२४३०८	०	२७७२४३०८
५	औरंगाबाद	७१४४५४२७	१२२६८१००	५९१७७३२७
६	परभणी	५३८९२८०	०	५३८९२८०
७	लातूर	२०३०९८५६	०	२०३०९८५६
८	नांदेड-वाघाळा	१८९६३१३५	०	१८९६३१३५
९	नाशिक	२१७०३३०४४	०	२१७०३३०४४
१०	मालेगाव	८६८०५९८	०	८६८०५९८
११	धुळे	१३६६७४६९	०	१३६६७४६९
१२	जळगाव	२१३२१८७४	०	२१३२१८७४
१३	अहमदनगर	३०८४१९१५	०	३०८४१९१५
१४	पुणे	१२९७३६२००९	०	१२९७३६२००९
१५	पिंपरी-चिंचवड	६१२८९३४००	०	६१२८९३४००
१६	कोल्हापूर	३१८७७८२४	०	३१८७७८२४
१७	सोलापूर	३४८३१३३७	०	३४८३१३३७
१८	सांगली	२९०८९३८८	०	२९०८९३८८
१९	मिरा भाईंदर	१९३५२०३८५	०	१९३५२०३८५

अ.क्र.	महानगरपालिकेचे नाव	सन २०२३-२४ करीता एकुण देय रक्कम	प्रति वर्ष करावयाची वसूली	वसूली नंतर प्रत्यक्ष देय रक्कम
२०	वसई-विरार	२०३८४३७५४	२८७००	२०३८१५०५४
२१	भिवंडी-निजामपूर	२८१३०२५८	०	२८१३०२५८
२२	उल्हासनगर	१७५८६९६२	०	१७५८६९६२
२३	कल्याण-डोंबिवली	२३४९९८३८४	०	२३४९९८३८४
२४	ठाणे	४४३४०८३५०	०	४४३४०८३५०
२५	नवी मुंबई	२२०३२८६७९	०	२२०३२८६७९
२६	पनवेल	१७२१८२२३१	०	१७२१८२२३१
	एकुण	४२००००००००	३१४२००००	४१६८५८००००

०२. सदर अनुदान उपरोल्लेखित महानगरपालिकांना वितरीत करण्यासाठी संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. जिल्हाधिकारी यांनी संबंधित तीन महानगरपालिकांच्या रु. ३,१४,२०,०००/-रकमेव्यतिरीक्त इतर महानगरपालिकांची कोणत्याही प्रकारची कपात न करता (शासनाने कळविल्याशिवाय) सदर अनुदान आहरण करून संबंधित महानगरपालिकांना १० दिवसात वितरीत करावे. उपरोक्त ०३ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेची वळती केलेली रकम “६२१५, पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे, ०१ पाणी पुरवठा, १९०, सार्वजनिक क्षेत्रे व इतर उपक्रमांसाठी कर्जे, (००) (०२), नागरी पाणीपुरवठा योजनासाठी कर्जे (६२१५ ५०२२)” या जमा लेखाशिर्षांमध्ये जमा करण्यात यावी.

०३. सदर १% अधिभारापोटी जमा रकमेचा तसेच त्यापोटी वितरीत करण्यात येणाऱ्या या सहायक अनुदानावरील खर्चाचा हिशोब संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी स्वतंत्रपणे ठेवावा व याबाबतचे लेखे व तत्संबंधी सर्व कागदपत्रे महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई व महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर यांना, आवश्यकतेप्रमाणे उपलब्ध करून द्यावीत.

०४. याकरीता होणारा खर्च “मागणी क्रमांक एफ-४, ३६०४, स्थानिक स्वराज्य संस्था व पंचायत राज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे, १०२, मुद्रांक शुल्क (०१) जकात रद्द केल्यामुळे मुद्रांक शुल्काचे अभिहस्तांकन (०१)(०१) स्थानिक संस्था करांऐवजी जकातीचे पुनःस्थापन केल्यामुळे महानगरपालिका क्षेत्रामधील मुद्रांक शुल्कावरील १ टक्के अधिभार महानगरपालिकेसाठी देण्याच्या दृष्टिने (३६०४०९२४) ३१ सहायक अनुदान (वेतनेत्तर)” या लेखाशीर्षाखाली खर्ची घालून तो सन २०२३-२४ या वित्तीय वर्षाकरीता मंजूर करण्यात आलेल्या तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

०५. प्रमाणित करण्यात येते की, वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक, क्रमांक- अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/ अर्थ-३, दिनांक ०४ एप्रिल, २०२२ तसेच, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-अर्थसं-२०२३/ प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दिनांक १२ एप्रिल, २०२३ मधील तरतुदीनुसार सर्व अटी व शर्तीची पूर्तता होत आहे.

०६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक. २०२३०९०५१२१००४४६२५ असा आहे.

०७. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत आंडगे)

उप सचिव, नगर विकास विभाग

प्रति,

१. संबंधित जिल्हाधिकारी.
२. आयुक्त संबंधित महानगरपालिका.
३. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) (मुंबई/नागपूर).
४. मुख्यलेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
५. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
६. संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा कोषागार अधिकारी.
७. नोंदणी महानिरिक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
८. वित्त विभाग व्यय-३/अर्थोपाय/अर्थ-१६, मंत्रालय, मुंबई.
९. मा.मुख्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१०. मा.राज्यमंत्री, नगर विकास यांचे खाजगी सचिव.
११. कार्यासन अधिकारी, नगर विकास विभाग (नवि-४), मंत्रालय, मुंबई.
१२. निवड नस्ती (नवि-३२).